

Dosarul nr. 3r-355/22
2-20129953-01-3r-14112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: G.Ciobanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E.Palanciuc, V.Negru)

DECIZIE

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând recursul depus de Artur Avdalyan,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Avdalyan Artur împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor
Interne, Direcția Azil și Integrare cu privire la anularea deciziei nr. 80/20/DAI din
23 septembrie 2020 și obligarea acordării azilului și statutului de refugiat,
împotriva încheierii din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a respins cererea înaintată de Artur Avdalyan privind repunerea în termen a
cererii de apel și s-a declarat inadmisibil apelul depus de Artur Avdalyan împotriva
hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 19 octombrie 2020 Avdalyan Artur a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne,
Direcția Azil și Integrare cu privire la anularea deciziei nr. 80/20/DAI din
23 septembrie 2020 și obligarea acordării azilului și statutului de refugiat (f.d.2-6).

Prin hotărârea din 17 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,
acțiunea a fost respinsă (f.d.99).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 07 septembrie 2022,
Artur Avdalyan a depus apel împotriva hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, repunerea în termenul de

atac, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d.104).

Prin încheierea din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea înaintată de Artur Avdalyan privind repunerea în termen a cererii de apel și s-a declarat inadmisibil apelul depus de Artur Avdalyan împotriva hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani pe motiv că, apelul a fost depus după expirarea termenului prevăzut de lege (f.d. 108-110).

La data de 02 noiembrie 2022, Artur Avdalyan a depus recurs împotriva încheierii din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu emiterea unei noi încheieri, prin care să fie repus în termen apelul declarat împotriva hotărârii din 17 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.113- 114).

În susținerea recursului, Artur Avdalyan a indicat că nu i-a fost notificată hotărârea primei instanțe, iar în luna ianuarie 2022 a reziliat contractul de asistență juridică cu reprezentantul său.

De asemenea, recurentul a invocat că, a luat cunoștință de hotărârea primei instanțe când a depus cerere de a fi informat, la data de 24 august 2022, aceasta fiindu-i expediată prin intermediul oficiului poștal.

Recurentul a menționat că, de încheierea din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a luat cunoștință la data de 21 octombrie 2022, dânsul fiind interesat de soarta dosarului, însă încheierea contestată nu i-a fost expediată sau adusă pentru cunoștință în alt mod.

La data de 14 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne, Direcția Azil și Integrare copia recursului depus de Artur Avdalyan, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea instanței de recurs, anexată la materialele cauzei, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recurs (f.d. 119).

Conform art.241 alin.(1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 243 alin. (2) din Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție nu consideră oportun de a cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: declară recursul inadmisibil.

La examinarea admisibilității recursurilor împotriva încheierilor se aplică prevederile art.236 Cod administrativ.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când: motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2) Cod administrativ.

Conform art.233 alin.(1) Cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art.211 alin.(1) lit.a)–d) și să indice hotărârea care se contestă cu apel. Iar, conform art.211 alin.(1) lit.f) Cod administrativ, în cererea de chemare în judecată se indică circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția.

În acord cu art. 63 alin. (1) din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259–266 din Codul civil.

Conform art.65 Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise. După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acțiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepția cazului când acest lucru nu a fost posibil până la expirarea termenului de un an ca urmare a forței majore. Persoanele interesate pot contesta actul/refuzul autorității publice de repunere în termen cu acțiune în contencios administrativ numai odată cu fondul. Repunerea în termen nu se permite în cazurile excluse prin lege.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Notificarea se dispune de instanța de judecată, prin alegerea unei modalități stabilite de art. 96 alin. (1) și art. 97 alin. (3) din Codul administrativ, prin urmare, termenul de depunere a recursului începe să curgă imediat din ziua următoare a aducerii la cunoștință a dispozitivului încheierii Curții de Apel.

Respectiv, notificarea încheierii instanței de apel participanților la proces, are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar, întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

Astfel, în privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin

mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Iar, conform art.97 alin.(3) lit.d) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin poșta electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Din actele cauzei se atestă cu certitudine că, încheierea din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentului Artur Avdalyan, avocatului Victor Lupu, prin intermediul poștei electronice, la adresa de e-mail: lupu.victor1986@gmail.com, la data de 22 septembrie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.111).

Adresa respectivă este indicată de însăși avocatul Victor Lupu în cererile de amânare depuse la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (f.d.76; 84; 89).

Suplimentar, instanța de recurs învederează că încheierile instanțelor judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul național al instanțelor de judecată, în regim real (pct.7-8 și 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 658/30 din 10 octombrie 2017).

Potrivit acestor prevederi, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Totodată, potrivit datelor de pe pagina oficială web a Curții de Apel Chișinău, www.cac.instante.justice.md, încheierea din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost publicată la data de 21 septembrie 2022.

Respectiv, recurentul Artur Avdalyan a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință de încheierea instanței de apel, inclusiv de pe portalului național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

Însă, Artur Avdalyan a depus recurs împotriva încheierii din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău la data de 02 noiembrie 2022 (f.d.113- 114).

Prin urmare, se atestă că recursul, depus de către Artur Avdalyan la data de 02 noiembrie 2021, a fost depus peste termenul de 15 de zile de la notificarea încheierii din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, contrar art. 242 din Codul administrativ.

Or, după cum s-a constatat supra, încheierea din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentului Artur Avdalyan, avocatului Victor Lupu, prin intermediul poștei electronice la adresa de e-mail: lupu.victor1986@gmail.com, la data de 22 septembrie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.111).

Respectiv, recursul împotriva încheierii din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău urma a fi prezentat până la data de 07 octombrie 2022 (zi de vineri),

pe când acesta a fost depus la data de 02 noiembrie 2022, adică peste un termen de 15 zile de la notificarea încheierii, mult prea târziu.

La acest capitol se rețin dispozițiile art.24 alin.(1) din Codul administrativ, care stipulează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 242 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Contrar acestor prevederi, recurentul Artur Avdalyan și avocatul acestuia Victor Lupu, fiind interesați de soluționarea prezentului litigiu în ordine de recurs, nu au depus diligența necesară ca să-și îndeplinească obligațiile sale procedurale cu bună-credință, în vederea depunerii recursului în interiorul termenului legal, care este un termen imperativ, cu solicitarea, după caz, a repunerii în termen a actului de procedură în conformitate cu legislația în vigoare.

Argumentele recurentului precum că, în luna ianuarie 2022 a reziliat contractul de asistență juridică cu avocatul Victor Lupu și nu i-a fost notificată încheierea din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, luând cunoștință de aceasta la data de 21 octombrie 2022 nu pot fi reținute, deoarece sunt declarative.

Or, la materialele cauzei nu sunt anexate probe, care confirmă că recurentul Artur Avdalyan a reziliat contractul cu avocatul Victor Lupu în luna ianuarie 2022, căruia i-a fost notificată încheierea din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice la adresa de e-mail: lupu.victor1986@gmail.com, la data de 22 septembrie 2022, acesta participând la ședințe în instanța de fond (f.d.97).

La acest aspect se rețin dispozițiile art.47 alin.(1)-(3) din Codul administrativ, care stipulează că, acțiunile procedurale întreprinse de reprezentantul împuternicit se atribuie participantului reprezentat. În măsura în care participantul nu contrazice neîntârziat acțiunile întreprinse de reprezentantul împuternicit, acestea se consideră ca fiind întreprinse de participant. În pofida desemnării unui reprezentant împuternicit, participantul este în drept să întreprindă el însuși acțiuni procedurale. Culpă reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Prin urmare, argumentul recurentului Artur Avdalyan privind vicierea procedurii de notificare a actului juridic, și anume că nu i-a fost notificată încheierea 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este lipsit de suport probator, în situația în care în prezentul litigiu dânsul a acționat nemijlocit prin intermediul reprezentantului său, avocatului Victor Lupu, care fiind împuternicit în baza mandatului avocațial seria MA nr.1524209 din 25 mai 2021, valabil la acel moment, a participat la ședințele de judecată a primei instanțe, precum și a depus cereri de amânare a ședințelor de judecată (f.d.95; 96 verso; 97). Or, acțiunile procedurale întreprinse de reprezentantul împuternicit se atribuie participantului reprezentat, iar culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

Totodată, potrivit art.107 alin.(2) din Codul de procedură civilă coroborat la art.195 din Codul administrativ, partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile până la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, până la expirarea termenului limită de prezentare a recursului - 07 octombrie 2022, recurentul a dispus de suficient timp de a informa instanța de judecată despre acest fapt, or, în pofida desemnării unui reprezentant împuternicit, participantul, la caz, recurentul Artur Avdalyan, era în drept să întreprindă el însuși acțiunile procedurale de a se interesa de soarta dosarului respectiv și de a depune recursul în interiorul termenului legal, după caz, să solicite repunerea în termen a recursului, ceea ce nu a fost realizat de către ultimul.

Prin urmare, recurentul Artur Avdalyan nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflarea dânsului într-o veritabilă imposibilitate de a depune recursul împotriva încheierii din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău în interiorul termenului legal, și anume până la data de 07 octombrie 2022 inclusiv.

Totodată, în conformitate cu art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen.

La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Prin urmare, termenul de depunere a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

La caz, recurentul Artur Avdalyan nu a depus cerere privind repunerea recursului în termen și nici nu a prezentat probe concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

În susținerea opiniei enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că recursul nu a fost depus în termenul prevăzut la art. 242 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil,

comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia în temeiul art. 243 alin.(1) lit. a) din Codul administrativ, de a declara inadmisibil recursul depus de Artur Avdalyan.

Conform art. 193, art. 230, art.242, art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Recursul depus de Artur Avdalyan se declară inadmisibil.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron